

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.014/2026/5.

A felperes: Felperes1

(tartózkodási helye: Alperes1

(Cím1)

A felperes jogi képviselője: dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd

(Cím3.)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: dr. Varga-Lazányi Irén kamarai jogtanácsos

(Cím1)

A per tárgya: személyiségi jogsértésből eredő igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék

P.20.276/2025/21.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 22. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperes, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 35.000,- (harmincötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvédi díj viselésére a felperes köteles, a meg nem fizetett 40.000,- (negyvenezer) Ft fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2022. március 11. napjától az alperesi büntetésvégrehajtási intézetben tölti szabadságvesztés büntetését. Annak egyik kisebb - 25 m²-es alapterületű – sétaudvara, az ún. KBK udvar fele része zárt esőtetővel védett, másik felén 3-4 méteres magasságban kettős, 15x15 cm-es vasháló található. 2024 novemberében a vashálón 2 db madártetemet, az esőtetőn 1 db madártetemet volt. A felperes a madártetemek miatt a 2024. november 8. napján megtartott bv. ügyészi meghallgatáson – egyebek mellett – a madártetemek léte és a dögszag miatt is panasszal élt. A még aznap végrehajtott ellenőrzés során megállapították, hogy a felperes által sérelmezett hiányosság fennáll. Az alperes 2024. november 11. napján a madártetemeteket eltávolította. A 2025. január 13. napján kelt ügyészi állásfoglalás is megállapította, hogy a bv intézet a hiányosságot kiküszöbölte. (Győr-Moson-Sopron Vármegyei Főügyészség P.20.276/2025/11. számú állásfoglalása)

II.

[2] Felperes kereseti kérelmében annak a megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltósághoz, egészséges környezethez és higiénikus elhelyezéshez való jogát és embertelen, megalázó büntetésnek vetette alá, azáltal, hogy 2024. október 1. napjától 2024. november 30. napjáig a KBK sétaudvaron elhullott madártetemek voltak a mennyezeti rácson. Kérte kötelezni az alperest a jogsértés miatt 500.000,-Ft sérelemdíj megfizetésére. Előadta, hogy 2024. október 1. napjától 2024. november 30. napjáig a KBK sétaudvar mennyezeti rácán elhullott madártetemek voltak, ami fertőzésveszélyes körülményeket jelent. Vitatta azt, hogy a sétaudvar rácának takarítása rendszeres lett volna.

[3] Alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes, mint V. kategóriába sorolt fogvatartott számára egy óra szabad levegőn tartózkodás biztosítható kisebb csoportokban, a felügyelet döntése szerinti sétaudvaron. A tényállásban körülírt paraméterekkel bíró KBK sétaudvaron a madártetemek eltávolítása a sétaudvar feletti rácáról folyamatos volt. A séta előtt a felügyelet köteles ellenőrizni a sétaudvar rácát, amennyiben ott madártetemek vannak, úgy azokat leszedik és csak azt követően kerülhet sor a

fogvatartottak sétájára. A 2024. november 11. napján végzett munkáról azért készült munkalap, mert azt az alperes egyik szervezeti egysége, az ún. Gépház végezte.

III.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes egészséges környezethez való jogát azzal, hogy 2024. novemberében az alperesi sétaudvaron lévő rácson madártetemek voltak. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésre. Megállapította, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd díját 55/100-ad részben az alperes 45/100-ad részben a felperes köteles viselni és a feljegyzett 54.000,-Ft eljárási illeték az állam terhén marad.

[5] Arra hivatkozott, hogy a személyiségi jog megsértésének jogkövetkezményei iránt indított perben a keresetben megjelölt jognak a Ptk. XI. címében szereplő jognak kell lennie. A fogvatartott emberi méltóságát sértő magatartás vagy mulasztás megítélése ugyan lehet embertelen, az minősülhet megalázó büntetésnek, de a megsértett személyiségi jog ilyen esetben is az emberi méltóság. Az emberi méltósághoz való jog a személyiségi jogok „anyajoga”, valamennyi személyiségi jog erre vezethető vissza. Amennyiben a hivatkozott jog nem vezethető vissza az emberi méltóság sérelmére, úgy az nem is tekinthető személyiségi jognak, így megsértése esetén a Ptk. 2:51-2:53. §-a szerinti jogkövetkezmények sem alkalmazhatóak. Az emberi méltósághoz való jog megsértésének megállapítására ennek ellenére amiatt nem látott lehetőséget, mert amennyiben a személyiségi jog - akár a Ptk. 2:43. §-a alapján, akár már módon nevesíthető – úgy már nem az emberi méltósághoz való jog, hanem a nevesített személyiségi jog megsértését kell megállapítani. A felperes megállapítási keresetében foglaltakból az „embertelen, megalázó büntetés” nem volt személyiségi jog. Az abban felsoroltakból az „egészséges környezethez való jog” volt sérelmet szenvedett felperesi személyiségi jognak megfeleltethető. Az alperes emiatt nem a felperes emberi méltósághoz, illetve a higiénikus elhelyezéshez való jogát, hanem az egészséges környezethez való jogát sértette meg.

[6] Az ügyészi állásfoglalás és a meghallgatott tanúk vallomása alapján azt állapította meg, hogy (valamikor 2024. november 8. napja körül) egy alkalommal valóban voltak madártetemek a sétaudvar felső rácsán. Azt, hogy ez több alkalommal is megvalósult volna, a peradatok nem támasztották alá. tanúl fogvatartott tanúvallomásának azon részét, mely szerint e rácson 2024. augusztus végétől 2024. novemberéig lettek volna döglött madártetemek, az egyéb meghallgatott tanúk vallomása nem támasztotta alá. Az alperes azt adta elő, hogy a fogvatartotti séta előtt ellenőrzik a felsőrácsot, ha ott madártetem van, azt a séta megkezdése előtt leszedik. Emiatt azt állapította meg, hogy az ügyészi ellenőrzés napján (2024. november 8. napján) a madártetemek már ott voltak és azokat az A/3. alatt csatolt munkalap szerint csak 2024. november 11. napján távolították el. Arra vonatkozóan nem merült fel bizonyíték, hogy a madártetemek 2024. november 8. napját megelőzően mikor kerültek a felső rácsra. Emiatt kizárólag a 2024. november 8. és 11. napja közötti időszakot fogadta el bizonyítottnak, az ezt meghaladó időszakra a személyiségi jogsértés megállapítására irányuló keresetet, mint bizonyítatlant utasította el.

[7] A sérelemdíjigény jogalapja vonatkozásában értékelte, hogy az alperes a jogsértő magatartás felróhatóságát kimentő körülményt nem igazolt. A Ptk. 2:52. § (2)

bekezdése értelmében a felperes sérelemdíjra akkor jogosult, ha a személyiségi jogsértéshez bizonyítottan vagy köztudomású tényként [a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 266. § (2) bekezdés] olyan nemvagyonai hátrány is kapcsolható, mely azt megalapozza. Kimutatható hátrány a felperes oldalán köztudomású tényekre alapítottan nem volt megállapítható. A felperes egészségét a három madártetem - mely bizonyítható módon csak rövid ideig és legalább háromméteres magasságban volt a sétaudvar feletti rácson - érdemben nem károsította, nem sértette, értékelhető hátrány őt nem érte.

[8] Mellőzte a felperes személyes meghallgatását, egyrészt amiatt mert abból indult ki, hogy a felperes személyes előadása a Pp. szabályai alapján bizonyítékként nem is lenne értékelhető, másrészt a Pp. 230. § (1) bekezdése alapján, mert a felperes személyes meghallgatása szükségtelen is volt, azt nem indokolta a jogvita kereteinek meghatározása, a tényállás megállapítása, illetve a per eldöntése. A séta körülményeire a felperes által meghallgatni kért további négy tanú meghallgatását is szükségtelennek tartotta. Az ugyanis megállapítható volt a már meghallgatott tanúk vallomása alapján is, hogy egy alkalommal és három madártetem volt a rácson. Az időtartam pontosabb behatárolása további tanúk meghallgatásától nem volt várható.

[9] A per tárgyának értékét 1.100.000,-Ft-ban állapította meg az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdése b) pontja szerinti 600.000,-Ft, meg nem határozható perértékű keresetre eső összeg, valamint 500.000,-Ft sérelemdíj igény - mint meghatározható perértékű kereset - együttes összegeként. A felek perköltségének viseléséről 55 %-os felperesi pernyertesség és 45 % -os alperes perveszteség figyelembevételével határozott.

IV.

[10] Az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatása és az alperes 500.000,-Ft sérelemdíjban történő marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest a felperes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére.

[11] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet személyiségi jogsértést megállapító rendelkezése helyes, de a jogsértés megállapítása önmagában – sérelemdíj alkalmazása nélkül – a jelen esetben nem nyújt megfelelő elégtételt a felperes számára. A sérelemdíj igényt elutasító ítéleti rendelkezés megalapozatlan, ellentétes a Ptk. szellemiségével és a bírói gyakorlattal. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok téves értékelésével jutott arra a helytelen következtetésre, hogy kimutatható hátrány a felperest nem érte, így sérelemdíjra sem jogosult. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése utolsó fordulata értelmében a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkezésének bizonyítása nem szükséges. Szakítva a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) gyakorlatával, mely szerint a sérelmet szenvedett félnek bizonyítani kellett a jogsértésen túl az immateriális hátrány bekövetkeztét is, a jogalkotói szándék egyértelműen az volt a Ptk. szerint, hogy a személyiségi jogsértés ténye önmagában alapozza meg a sérelemdíj iránti igényt, feltéve, hogy a jogsértés nem bagatell jellegű.

[12] Az elsőfokú ítélet „értékelhető hátrány hiányára” történő hivatkozása kiüresíti a Ptk. fenti rendelkezését. Egy börtönkörnyezetben a fogvatartott mozgástere és

életkörülményei felett az állam - végső soron az alperes - gyakorol kontrollt. Az elsőfokú bíróság által is megállapított „egészséges környezethez való jog” megsértése fogalmilag nem lehet hátrány nélküli. A hátrány maga a jogsértés, az a tény, hogy napi levegőzését a felperes rothadó állati tetemek alatt kellett, hogy elvégezze, kitéve magát a bűznek és a látványnak. Az elsőfokú bíróság azon érvelése aggályos, hogy a jogsértés csak rövid ideig (néhány napig) állt fenn. tanú1 fogvatartott tanúvallomása megerősítette, hogy a tetemek hosszabb időn keresztül (2024. augusztusától 2024. novemberéig) ott voltak, ezt az elsőfokú bíróság mégsem fogadta el bizonyított időszaknak. Önmagában az alperes által is elismert (2024. november 8. – 11.) időszak is súlyos hátránnyá értékelendő. Az alperesi zárt intézetben egy 25 m²-es területű, fallal és ráccsal határolt „dobozban”, a KBK udvaron töltött idő alatt a fogvatartott nem tudta elkerülni a szennyező forrást, ami undort keltő, megalázó és az emberi méltóságot is sértő környezetet teremtett számára. Ennek elviselése még három- négy napig is indokolatlan többlet terhet ró a fogvatartottra.

[13] Az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel a sérelemdíj kettős funkciójára sem, mely szerint nem csak a kompenzáció (a pszichés diszkomfort kompenzálása) indokolt, hanem a prevenció is. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) EJEE 3. cikkével összefüggő gyakorlata szerint a fogvatartási körülményeknek az emberi méltósággal összeegyeztethetőnek kell lenniük. A konkrét esetben a kínzás szintjét - a rövid időtartam miatt - nem érte el a kialakult állapot, de átlépte a megalázó bánásmód küszöbét. Az 500.000,-Ft összegű sérelemdíj igazodik az alperesi mulasztás jellegéhez, az nem volt eltúlzott, arányos az elszenvedett immateriális sérelemmel.

[14] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet – helyes indokai mentén történő -helybenhagyását és a felperes (jogtanácsosi munkadíjból álló) másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Azt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (Ükr2.) 2. § (3) bekezdése és 3. § (1) és (4) bekezdése alapján számította fel.

V.

[15] Az ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdése szerinti kivételek hiányában a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el és azt nem találta alaposnak.

[16] Elöljáróban arra mutat rá az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdés], azon belül is a Pp. 371. § (1) bekezdés a), b) és d) pontjában foglaltakra tekintettel bírálta felül. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat felperesi fellebbezés hiányában nem érintette a megállapítási keresetet részben elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést, illetve alperesi fellebbezés hiányában az sem képezhette a másodfokú felülbírálat tárgyát, hogy az elsőfokú ítéletben megsértett személyiségi jogként megjelölt „egészséges környezethez való jog” megfeleltethető-e a Ptk 2: 43.§-ban megjelölt, ennek hiányában a bírói gyakorlat által nevesített személyiségi jognak. A felperes sérelemdíj iránti keresetét elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést is, kizárólag a fellebbezésben jelzett okból, a fellebbezés alapját képező anyagi, illetve eljárási jogszabálysértés szempontjából bírálta az ítéltábla felül. Miután a fellebbezés nem támadta azt, hogy az elsőfokú bíróság a négy tanú meghallgatását követően mellőzte a felperes bizonyítási indítványainak teljesítését, ezért az ítéltáblának kizárólag azt kellett

vizsgálnia, hogy a ténylegesen lefolytatott bizonyítás alapján rendelkezésre álló adatokat helyesen értékelte-e az elsőfokú bíróság.

[17] A másodfokú felülbírálat fenti korlátai figyelembevételével mellett az az irányadó, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges körben feltárta, azt a Pp.279.§-ban foglaltak sérelme nélkül helyesen állapította meg. Győr-Moson-Sopron Vármegyei Főügyészség iratai és a meghallgatott négy tanú vallomása alapján okszerűen következtetett arra, hogy kizárólag a 2024. november 8-tól 11. napjáig tartó időszakra igazolt a felperes keresetében sérelmezett helyzet fennállta. Önmagában tanú1 tanú vallomása ettől eltérő tényállás megállapítására nem adott alapot, ahhoz kapcsolódó további panasz ténye sem igazolt.

[18] Az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan következtetett arra is, hogy az igazolt személyiségi jogsértés ellenére a konkrét esetben annak felróhatósági alapú jogkövetkezményeként sérelemdíj alkalmazása nem indokolt. A sérelemdíj alkalmazásával összefüggésben a joggyakorlat nem a felperesi fellebbezésében foglaltaknak megfelelően alakult. A bírói gyakorlat szerint ugyanis a személyiségi jogsértés megvalósulása esetén sem automatikus következmény a sérelemdíj megítélése. A körülmények bírói mérlegelése adott esetben azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (BH2016.241.). A Kúria Joggyakorlat-Elemző Csoportjának véleménye 7. pontja is akként foglalt állást, hogy a bírói gyakorlat egységes abban a kérdésben, hogy a sérelemdíj iránti követelés megalapozatlan, ha a sérelem nem olyan mértékű, amely a preventív kompenzációt és ezzel együtt a magatartás magánjogi büntetését igényelné. Emellett a Kúria gyakorlata szerint a sérelemdíjban marasztalás lehetőségét biztosító fenti törvényi rendelkezések céljának az a jogalkalmazás felel meg, mely nem marasztal olyan alacsony összegű sérelemdíj megfizetésében, mely nem alkalmas a sérelem kompenzálására, sem pedig a jogsértéstől visszatartó preventív hatás kifejtésére (BH2022.302.).

[19] Az új Ptk. a sérelemdíj megítéléséhez, annak összegszerűsége meghatározásához az eset összes körülményeinek mérlegelését írja elő a bíróságok számára, rögzítve azt is, hogy milyen szempontokat kell elsősorban figyelembe venni annak megítélésénél, hogy szükséges és indokolt a sérelemdíj alkalmazása vagy sem. A sérelemdíj összegének megállapításánál a sérelmet szenvedett felet ért hátrány és annak súlya, mértéke, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. A Ptk. megváltozott szabályozása szerint nem terheli ugyan a felperest a hátrány bizonyításának a kötelezettsége, így ez nem feltétele a sérelemdíj megítélésének, azonban a Ptk. 2:52. § (1) bekezdéséből kitűnően a sérelmet szenvedett az őt ért nemvagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat. A sérelemdíj elsődleges funkciója a személyiségi jogok megsértésével okozott nemvagyoni sérelmek kompenzálása. A konkrét esetben a jogsértés nem volt néhány napon – és azon belül a séta idején – túlmutató. Nem volt igazolt a jogsértés ismétlődő jellege sem. Az alperesi magatartás felróhatóságának mértéke sem minősíthető magas fokúnak, s a jogsértés felperesre gyakorolt hatása az általános életfelfogás alapján is jelentősnek. A felperes egészségkárosodást nem szenvedett, s csupán néhány napon át és azon belül is rövidebb időszak tekintetében kellett kényelmetlenséget elszenvednie.

[20] Emiatt a perbeli adatok helyes értékelésével megállapított tényállás alapján, a fenti szempontok helyes együttes értékelésével jutott az elsőfokú bíróság arra a

következtetésre, hogy a jogsértés megállapításán túl a sérelemdíj alkalmazása szükségtelen. Önmagában a jogsértés megállapításának is van elégtételt nyújtó hatása. Ez megfelelő és elegendő eszköz a felperes által elszenvedett immateriális sérelem orvoslására. A panaszjog gyakorlásával el nem hárítható (néhány napi) perbeli sérelem nem alapoz meg felróhatóságtól független személyiségvédelmi szankció alkalmazása mellett sérelemdíj igényt. A néhány napi kellemetlenséggel összefüggésben a köztudomás alapján sem állapítható meg a felperes javára olyan szintű nemvagyoni sérelem, mely a jogsértés megállapítása mellett – a sérelemdíj funkcióira is figyelemmel – a sérelemdíj alkalmazását indokolná. Nem merült fel az, hogy az elsőfokú bíróság által értékelt egyszeri és néhány napig tartó állapot után megismétlődött volna a sérelmes helyzet. Erre és a jogsértés fenti körülményeire figyelemmel nem volt indokolt a jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzálása és indokolatlan lenne a másodlagos (büntető) funkció gyakorlatilag kizárólagos jelleggel történő érvényesülésének biztosítása is, melynek célja a hasonló jogsértések megelőzése.

[21] A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[22] Az eredménytelenül fellebbező felperes a másodfokú perköltségét a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga viseli és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni az alperes másodfokú perköltségét. Az alperest képviselő jogtanácsos munkadíját az ítéltábla 500.000,-Ft másodfokú perérték után számolva az Ükr. 2. § (3) bekezdése a) pontja, 3. § (1) bekezdése a) pontja, illetve 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló 2025. évi LXIX. törvény 67. § (4) bekezdése szerinti 7.000,-Ft / óra kirendelt ügyvédi óradíj ötszörösében. A pártfogó ügyvédi díj vonatkozásában az ítéltábla a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján határozott. A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Győr, 2026. május 14.

Dr. Szalay Róbert sk.

Dr. Mészáros Zsolt sk.

Dr. Kovács Zsolt sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró